

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерство образования и науки Республики Ингушетия

Государственное бюджетное образовательное учреждение

"Средняя общеобразовательная школа №8 г.Назрань

РАССМОТРЕНО	СОГЛАСОВАНО	УТВЕРЖДЕНО
Руководитель ШМО Агиева З.Б. ----- Протокол № _1 От 24.08.2023г.	Заместитель директора по УВР Бокова М.А. ----- Протокол № 1 от 25.08.2023 г.	Директор Азиева Р.М. ----- Приказ № 254 от 28.08.2023г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

**учебного предмета «Ингушская литература»
для обучающихся 2 класса**

2023г.

Программа отаяй 2 класса дешара книжкага хъежжа. Автор С.А.Шадиев. Из могадаъд Г1алг1ай Республика дешари 1илмани Министерствос. Ер программа ларьх1а я шера 68 сахъата, к1ира 2 сахъат а долаш.

Дешархоща ха дезар:

- текст ешача хана соцанг1аш, интонацеш, предложене чаккхенга а юккъе а доаг1аш дола хъаракаши лорадеш, кхетаме нийса, дийнча дешашца деша;
- текста чулоацамех оттадаъча хаттарашта жопаш дала;
- хъехархочун хаттарашца дийшар кердадакка;
- къаъгга гучадаънна сурт дола з1амига произведения юхаювцийтар;
- тексташ доакъошта екъа а царна ц1и тилла а.

Дешари къамаъл шаърдари

Ахка. Гуйра.

Гуйренах ларьца дувцараши стихотворенеши. Адамий къахъегам. Яздархоща гурэн сурт довзийтар. Оалхазараш д1аахар а 1алам хувцадалар а. Гу1ран 1алам довзара экскурсе яр. Дешархощка шоашка ешийта 1-2 произведени.

Вай Даъй-мохк

Вай Даъй-мехкахи, цун г1алаехи, юртехи, Г1алг1ай республика Байракхахи, Гербахи, г1алг1ай паччахъалкхерча хъалкъий доттаг1алах, вай хъалкъа турпала къахъегамахи, цар машар бахъан лоаттабеча къовсамахи ларьца йола произведенеш. Г1алг1ай Республика Конституцех ларьца дола дувцараш. Дешархощка шоашка ешийта 2 произведени.

Берий вахар

Берий вахарехи, цар г1улакхехи, доттаг1алахи, в1аши новкъостал дарахи дола дувцараши стихотворенеши. Дешархощка шоашка ешийта 1-2 произведени.

Вай доттаг1ех-хъайбаех

Хъайбаех лъца дувцараши, стихотворенеши, фылгashi. Адамий хъайбашца йола юкъмоттиг. Дешархощка шоашка ешийта 1-2 произведени.

1а

1ай 1аламах а, керда шу т1акхачарах а, 1ан хъунах а, хих а лъца йола произведения. Бокхийчар а кагийчар а г1улакхаш. Адамий къахъегам, экскурси. Дешархощка ешийта 2-3 произведени.

Болх-йоккха г1озале

Тайл-тайпара говзалах, къахъегамах юкъарча къахъегама иразах, адамий вахарахи г1улакхехи йола произведенеш. Дешархощка ешийта 2-3 произведени.

Дувца вай ноаноех лъца

Вай ноаноех а царга теркаме г1айг1а еш хъожаш хилирах а лъца дувцараши стихотворенеши. Дешархощка ешийта 2 произведени.

Б1аьсти

Б1аьсти 1аламах а, хъайбай вахарах а, б1аьсти хулача адамий къахъегамах а лъца йола произведенеш.

Б1аьсти ялар, й1оахъелар, лоа дашар. Оалхазара什 хъадахкар а гънш т1ара ч1онакаш хедаялар а. Б1аьсти 1алама экскурси яр. Дешархощка ешийта 2-3 произведени.

Халкъа багахбувцам

Багахбувцама произведенеш йовзийтар: фылгаш, ашараш, иллеш, кицаш, ховлиОдовзалеш. Дешархощка ешийта 2-3 произведени.

Халкъа беламе дувцараш

Халкъа беламе дувцараш довзийтар. Дешархощка ешийта 2-3 произведени.

Дешар шаърдари карадерзадари

Хъалхара ах шу. Кхетаме, нийса, къоастадеш шаъра дешар. Дешара сихал хила еза йовзаш йоаца текст цхъан минота 30-40 дош дешаш.

Шоллаг1а ах шу. Б1арччача дешашца (хала дешаш дешдоакъошца а дешаш) кхетаме, нийса, къоастадеш дешар. Дешара сихал хила еза йовзаш йоаца текст цхъан минота 45 – 55 дош дешалуш. Дешача хана соцанг1аш а, предложене чаккхенгара хъаракаш а, интонаци а лораеш деша деза.

Текстацара болх. Дувзаденна къамаъл. Дийшачох оттадаъча хаттарашта нийса жоп дала хар; хъехархочун къамаълага а цун дешарга а ладувг1а хар; хъехархочун хаттарашта ма дара жоп дала хар.

Сурташ в1аши диста хар, текста юкъе суртаца йоаг1а предложени лахар, суртий чулоацам планаца юхабувца хар. Ма1анца гаргара дешаш в1аши диста хар. Текста ма1ан гучадоаккхаш дола дешаш къоастаде хар, хъехархочун г1онца текста юкъера алапаш а, цун турпалхоша леладер а, 1алама сурт гойта дешаш а лаха, дагахъа сурт дилла хар.

Хаттарашца текст доакъошта екъа хар, хъехархочун г1онца текста керттера ма1ан гойта предложени лаха хар. Произведеней (суртий, фылгий, дувцарий) чулоацам хъабувцв хар. Фылгашта, дувцарашта, стихашта, ховли-довзалешта юкъера башхало белгалъе хар.

Йийшача произведенеех хаттарашта а т1адулларашта а жоп дала 1омабар.

Берий книжкай а произведеней а ц1ераш, йоазонхочун тайпан ц1и дагалоаттае бераш 1омадар.